

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

25 stycznia

№ 5.

Rok 1922.

Treść: 33. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 8 października 1921 r. wydane po porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie statutu wzorowego dla spółek drogowych	73
34. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 grudnia 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia działalności polskiej dyrekcji ubezpieczeń wzajemnych na tereny województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego oraz na powiaty: białowieski, grodzieński i wolkowyski województwa białostockiego	76
35. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 grudnia 1921 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem	77
36. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 stycznia 1922 r. o wypuszczeniu serji III biletów skarbowych	78
37. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 stycznia 1922 r. w przedmiocie zastępczego ubezpieczenia pensyjnego funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej	79

33.

Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych

z dnia 8 października 1921 r.

wydane po porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie statutu wzorowego dla spółek drogowych.

Na mocy art. 27 i 41 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. № 6 poz. 32) zarządza się co następuje:

§ 1. W myśl art. 25 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych spółki drogowe mogą powstawać:

- 1) w celu budowy lub utrzymania określonych odcinków istniejących dróg należących do kategorii dróg wojewódzkich, powiatowych lub gminnych, lub też mostów znajdujących się na tych drogach, jeżeli odnośne związki

samorządowe, obowiązane do budowy lub utrzymania tych dróg ze względów finansowych nie są w stanie pobudować lub utrzymywać je w stanie odpowiednim do potrzeb interesowanych lub też jeżeli tej budowy lub utrzymania nie zamieściły w swoim programie budowy i utrzymania dróg;

- 2) w celu budowy i utrzymania odcinków nowych dróg, których budowy lub utrzymania nie przeprowadza żaden z wymienionych związków samorządowych ze względów wymienionych w punkcie pierwszym;

§ 2. Spółki drogowe powstają z inicjatywy zainteresowanych założycieli, którzy dobrowolnie chcą utworzyć spółkę.

Inicjatorowie — założyciele opracowują statut spółki podług wzorowego statutu, załączonego do niniejszego rozporządzenia i przedstawiają go do zatwierdzenia właściwemu wydziałowi powiatowemu.

O ile spółka drogowa ma na celu budowę i utrzymanie dróg przechodzących przez dwa lub

więcej powiatów, statut spółki zatwierdza ten wydział powiatowy, na którego teren przypada największa długość dróg, stanowiących przedmiot spółki, i zawiadamia o zatwierdzeniu statutu spółki pozostałe interesowane wydziały powiatowe.

§ 3. Do spółek drogowych mogą należeć zainteresowane osoby fizyczne i prawne jak np. właściciele posiadłości ziemskich, właściciele nieruchomości miejskich, zakłady przemysłowe i handlowe i t. p., a także gromady wiejskie, gminy wiejskie i miejskie.

§ 4. Inicjatorzy — założyciele spółki drogowej ściśle określają cel spółki, t. j. ten odcinek lub te odcinki dróg lub pewne mosty, które mają być wybudowane lub utrzymywane kosztem członków danej spółki drogowej; następnie określają koło zainteresowanych w urzeczywistnieniu danego przedsięwzięcia oraz stopień zainteresowania względnie przyszłe korzyści poszczególnych członków z urzeczywistnienia celu spółki.

§ 5. Stosownie do art. 26 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg spółka może być zawiązana:

- a) dobrowolnie, jeżeli zainteresowani przez podpisanie deklaracji zobowiązują się do poniesienia wszystkich kosztów połączonych ze zrealizowaniem celu spółki;
- b) przymusowo na podstawie orzeczenia wydziału powiatowego, wydanego na wniosek grupy osób interesowanych, które zobowiązują się do poniesienia przynajmniej dwóch trzecich części kosztów spółki, a wcielającego do spółki przymusowo interesowanych którzy do spółki dobrowolnie nie przystąpili, a na których wypada do pokrycia stosownie do § 6 niniejszego rozporządzenia nie pokryta przez dobrowolnych członków część kosztów.

§ 6. Wysokość udziałów poszczególnych interesowanych winna pozostawać w stosunku prostym do otrzymywanych przez nich korzyści z urzeczywistnienia celu spółki lub większa w razie, gdy zainteresowany się na to zgodzi.

Udział każdego winien być określony w procentach kosztów urzeczywistnienia celu spółki; udział ten może być wpłacany w gotówce lub też wnoszony w naturze: w materiałach, robociznie lub w oddaniu potrzebnych gruntów.

Opłaty te ustala się w sposób w statucie wzorowym podany.

§ 7. Przy rozpatrywaniu projektu statutu spółki drogowej winna być stwierdzona:

- 1) potrzeba i celowość zamierzonych urządzeń drogowych oraz niemożność wykonania ich przez związki samorządowe;
- 2) zgodność zamierzeń spółki z obowiązującymi przepisami technicznymi;
- 3) sprawiedliwość rozkładu udziałów na tych interesowanych, którzy przymusowo włączeni zostali do spółki. Ci ostatni winni być przez wydział powiatowy zawiadomieni o pociągnięciu do przymusowego udziału w spółce

drogowej zaraz po rozpatrzeniu i zatwierdzeniu statutu spółki. Od decyzji wydziału powiatowego przysługuje przymusowym współnikom prawo odwołania na zasadzie art. 18 ustawy drogowej z d. 10 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. 1921 r., № 6 poz. 32).

§ 8. Nadzór nad działalnością spółek drogowych należy do wydziału powiatowego, zatwierdzającego statut spółki, który w razie nieumiejętnego lub nieprawidłowego prowadzenia spraw spółki drogowej ma prawo żądać zmiany zarządu spółki, a w razie ostatecznym prowadzić roboty, związane z wykonaniem celu spółki we własnym zarządzie na koszt spółki.

§ 9. Po upływie terminu na jaki spółka drogową została zawiązana albo po jej rozwiązaniu drogi przez spółkę tę zbudowane i utrzymywane przechodzą pod zarząd właściwego związku samorządowego. Utrzymanie zbudowanych przez spółkę dróg może być przed upływem terminu, na jaki została zawarta spółka przejęte przez właściwy związek samorządowy o ile on uzna to za celowe.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Robót Publicznych:
G. Narutowicz

Minister Spraw Wewnętrznych:
St. Downarowicz

Załącznik do § 2
rozp. Min. Rob. Publ. (poz. 33)

STATUT SPÓŁKI DROGOWEJ.

Statut spółki drogowej №..... na terenie powiatu..... zatwierdzony przez wydział powiatowy sejmiku..... na posiedzeniu w dniu..... 192 r.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Członkami spółki drogowej są:

A. Dobrowolni członkowie:

1. } (wymienić wszystkich członków spółki dobrowolnych (członków założycieli) z nazwiska, imienia z podaniem miejsca ich zamieszkania.)
2. }
3. }

B. Przymusowi członkowie:

1. } (wymienić wszystkich członków spółki przymusowo na podstawie art. 26 ustawy drogowej z dnia 10 grudnia 1920 r. włączonych do spółki z nazwiska, imienia i z podaniem miejsca zamieszkania.)
2. }
3. }

§ 2. W poczet członków spółki mogą być włączeni dalsi członkowie, zainteresowani w spółce. W razie przystąpienia lub potrzeby przymusowego włączenia do spółki nowych członków, zarząd spółki na najbliższym zebraniu ogólnym członków spółki stawia odpowiedni wniosek; po uchwaleniu wniosku, zarząd przedstawia do zatwierdzenia wydziałowi sejmiku powiatowego ..... projekt zmiany § 1 niniejszego statutu.

§ 3. O rozwiązaniu spółki przymusowej, wyłączeniu lub wystąpieniu z niej poszczególnych członków na wniosek ogólnego zebrania członków spółki rozstrzyga wydział powiatowy sejmiku w.....

Od decyzji jego w tych sprawach mogą być zgłaszane odwołania w myśl art. 18 ustawy drogowej z dnia 10 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1921 r. № 6, poz. 32).

(Przy spółkach dobrowolnych paragraf ten może być opuszczony).

ROZDZIAŁ II.

Zakres działania spółki.

§ 4. Do zakresu działania spółki drogowej należy:

(tu wymienić należy szczegółowo: 1) jakie odcinki dróg, względnie jakie budowle drogowe są przedmiotem spółki, 2) jakie roboty mają być wykonane jednocześnie (jeżeli chodzi o zbudowanie drogi lub mostu) lub mają być wykonywane stale (jeżeli chodzi o stałe utrzymanie drogi lub mostu), 3) na jaki przeciąg czasu spółka powstaje).

§ 5. Zakres działania spółki może być zmieniony, rozszerzony lub zwężony na zasadzie prawomocnej uchwały ogólnego zebrania członków spółki, zatwierdzonej przez wydział powiatowy sejmiku.....

ROZDZIAŁ III.

Nazwa i siedziba spółki.

§ 6. Spółka drogowa nosi nazwę:.....

§ 7. Siedzibą spółki jest .....

ROZDZIAŁ IV.

Organy spółki drogowej i ich kompetencje.

§ 8. Organami spółki są:

1. Ogólne zebranie członków.
2. Zarząd spółki.
3. Komisja rewizyjna.

§ 9. Ogólne zebranie członków jest organem uchwałodawczym i kontrolującym. Do kompetencji jego oprócz innych spraw zastrzeżonych w poszczególnych paragrafach niniejszego statutu należy:

- 1) ustanawianie budżetu i zatwierdzanie obrachunku rocznego;
- 2) zmiana wysokości wpłat należnych od poszczególnych członków dla celów spółki;
- 3) zaciąganie pożyczek;
- 4) postanowienie nabycia lub sprzedaży nieruchomości;

5) zmiana statutu;

6) wybór zarządu spółki oraz ustalanie zasad działalności zarządu i sposobu zarządu majątkiem spółki;

7) uchwalanie regulaminu dla zarządu spółki;

8) wybór komisji rewizyjnej;

9) uchwalenie regulaminu obrad zebrań ogólnych;

10) uchwalenie likwidacji spółki.

W zakresie spraw wyżej wymienionych ogólne zebranie członków spółki ma prawo inicjatywy i prawo powzięcia uchwał obowiązujących, które nie mogą zawierać postanowień niezgodnych z istniejącymi ustawami i niniejszym statutem.

§ 10. Uchwały ogólnego zebrania zapadają zwykłą większością głosów obecnych, jednak za likwidacją spółki musi się oświadczyć ilość członków rozporządzających razem nie mniej niż 75% udziałów.

§ 11. Każdy z członków spółki drogowej ma ilość głosów w stosunku prostym do wysokości wpłacanych kwot pieniężnych lub do wartości materiałów lub robocizny, dawanych w naturze, z tem jednak, że żaden z udziałowców nie może mieć więcej niż 10 głosów.

§ 12. Ogólne zebranie członków spółki odbywa się przynajmniej raz na rok; na żądanie zarządu spółki lub życzenie przynajmniej 1/3 ogólnej ilości głosów członków, mają być zwoływane nadzwyczajne zebrania ogólne.

§ 13. Ogólne zebranie jest prawomocne, o ile liczba obecnych wynosi połowę liczby członków spółki; w przeciwnym razie następne ogólne zebranie zwołane z tym samym porządkiem dziennym jest prawomocne, niezależnie od liczby obecnych członków.

Każdy członek spółki uczestniczy w ogólnym zebraniu osobiście lub też przez pełnomocnika, który winien posiadać pisemne upoważnienie.

§ 14. Zarząd spółki jest organem wykonawczym i jako taki załatwia wszystkie sprawy, oraz zastrzeżone decyzji ogólnego zebrania członków, jak również zarządza robotami.

§ 15. Zarząd spółki jest wybierany z pomiędzy członków spółki na przeciąg..... lat; zarząd składa się z przewodniczącego i dwóch członków, z których jeden jest sekretarzem.

Przewodniczący zarządu, a w razie jego nieobecności sekretarz zarządu przewodniczy na ogólnym zebraniu członków spółki.

§ 16. Zarząd przygotowuje wnioski na ogólne zebrania członków spółki, wykonywa jego uchwały decyduje we wszystkich sprawach nie wymagających uchwały ogólnego zebrania lub nie zastrzeżonych do jego decyzji, załatwia sprawy bieżące, zarządza ściąganiem składek od członków spółki, wreszcie podpisuje w imieniu spółki wszystkie pisma i zobowiązania.

Decyzje zapadają większością głosów członków zarządu. Na pismach i zobowiązaniach, wystawianych w imieniu spółki winny być podpisy przynajmniej dwu członków zarządu.

§ 17. Zarząd przyjmuje i zwalnia pracowników spółki zawiera umowy w myśl ogólnych dyrektyw ogólnych zebrań członków.

§ 18. Dla przeprowadzenia kontroli działalności zarządu ogólne zebranie członków spółki wybiera komisję rewizyjną, składającą się z trzech osób, na przeciąg..... lat.

Komisja rewizyjna winna periodycznie badać działalność zarządu spółki i zdawać sprawozdania ze swoich czynności ogólnemu zebraniu.

ROZDZIAŁ V.

Finanse spółki drogowej.

§ 19. Źródła dochodowe spółki drogowej stanowią:

- 1) dochody z majątku spółki,
- 2) opłaty za używanie urządzeń wybudowanych i utrzymywanych przez spółkę,
- 3) obowiązkowe opłaty członków spółki ustalone przez członków-założycieli spółki i zatwierdzone przez wydział powiatowy sejmiku.....
- 4) składki członków nadzwyczajne i dobrowolne,
- 5) dotacje państwowe i samorządowe, przekazane spółkom,
- 6) pożyczki krótko i długoterminowe, darowizny, zapisy, wpływy ze sprzedaży lub zamiany majątku spółki.

§ 20. Za zobowiązania finansowe spółki członkowie odpowiadają do wysokości swych zobowiązań na rzecz spółki.

§ 21. Obowiązkowe opłaty członków spółki (§ 19 p. 3) na rzecz spółki ustalone są w wysokości proporcjonalnej do korzyści, jakie poszczególne członkowie z istnienia, spółki i urzeczywistnienia jej celu ciągnąć będą (ciągną) a mianowicie w procentach ogólnej wysokości kosztów wykonać się mających robót.

Opłaty te ustala się w sposób wskazany w załączniku do niniejszego statutu.

§ 22. Wysokość procentowego udziału członków spółki może być zmieniona przez prawomocną uchwałę ogólnego zebrania członków spółki, zatwierdzoną przez wydział powiatowy sejmiku.....

§ 23. Udziały mogą być wpłacone zarówno w gotówce, jak wnoszone w naturze w postaci dostarczenia pewnej ilości materiałów lub robocizny według zasad, jakie ustali ogólne zebranie udziałowców.

§ 24. Udziały członków spółki drogowej w razie nie wpłacania ich będą ściągane w drodze egzekucji administracyjnej narówni z innymi podatkami i opłatami komunalnymi, na żądanie zarządu spółki, stosowane do wydziału sejmiku powiatowego.

ROZDZIAŁ VI.

Nadzór nad działalnością spółki.

§ 24. Orzekanie w przedmiocie zmian statutu i bezpośredni nadzór nad działalnością spółki należy do wydziału sejmiku powiatowego.....

Do organów miejscowych Min. Rob. Publ. należy nadzór nad działalnością spółki w zakresie określonym przez art. 9 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. r. 1921 № 6, poz. 32).

Załącznik do § 21 statutu.

Rozkład opłat obowiązkowych od członków spółki.

№ porządkowy	Imię i nazwisko interesowanego lub nazwa instytucji interesowanej	Procentowy udział w opłatach
Dobrowolni członkowie spółki.		
1.	A. B.	7 ^o / _o
2.	C. D.	1 ^o / _o
3.	E. F.	25 ^o / _o
Razem . . .		67 ^o / _o
Przymusowi członkowie spółki.		
1.	X. Y.	10 ^o / _o
	Z. A.	3 ^o / _o
Razem . . .		33 ^o / _o

34.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 23 grudnia 1921 r.

w przedmiocie rozciągnięcia działalności polskiej dykcji ubezpieczeń wzajemnych na tereny województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego oraz na powiaty: białowieski, grodzieński i wołkowyski województwa białostockiego.

Na mocy art. 42 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o polskiej dykcji ubezpieczeń wzajemnych (Dz. U. R. P. № 64, poz. 395) zarządza się co następuje:

§ 1. Z dniem 15 stycznia 1922 r. polska dykcja ubezpieczeń wzajemnych uprawniona zostaje do otwierania oddziałów na terenie województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego oraz—powiatów: białowieskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego.

§ 2. O otwarciu oddziałów na obszarach w § 1 wymienionych polska dykcja ubezpieczeń wzajemnych podaje do publicznej wiadomości przez obwieszczenie w danej miejscowości używane.

Od daty otrzymania przez poszczególne urzędy gminny rejestrów poborowych składki ogniowej roz-